

Studia śródziemnomorskie – podróże historyczne

Proponowane zagadnienia na egzamin dyplomowy – licencjat:

1. Osiągnięcia cywilizacyjne starożytnego Egiptu (religia, architektura sepulkralna i sakralna, pismo i literatura, początki nauki, wykorzystanie Nilu).
2. Starożytny Izrael i Fenicjanie.
3. Najstarsze cywilizacje basenu Morza Śródziemnego (Kreta i Achajowie).
4. Poleis greckie – cechy państwowości greckich od epoki archaicznej po Aleksandra Wielkiego.
5. Geneza i rozwój Imperium Romanum od okresu archaicznego po wędrówki ludów (republika i cesarstwo, armia rzymska i podboje, organizacja państwa, prowincje, początki chrześcijaństwa, przyczyny upadku).
6. Podróże morskie i lądowe (armia, handel, system dróg, szlaki morskie, bilans strat i zysków).
7. Architektura grecka (porządki architektoniczne i przykłady ich zastosowania).
8. Architektura rzymska (wzorce urbanizacyjne i industrializacja państwa, topografia miasta i typowe dla niej budowle publiczne).
9. Sanktuaria i architektura sepulkralna – pielgrzymki Greków i Rzymian.
10. Literatura podróżniczo-geograficzna (itineraria, Hekatajos, Herodot, Strabon, Pauzaniusz, Diodor z Sycylii etc.).
11. Germańskie królestwa w świecie postantycznym: V-VIII wiek.
12. Nowa cywilizacja-narodziny islamu.
13. Wielkość i upadek Bizancjum.
14. Imperium Karola Wielkiego i renesans karoliński.
15. Kościół średniowieczny – zmiany organizacji i doktryny (konflikty religijne, herezje).
16. Czasy katedr. Rewolucja XII wieku, ruch komunalny w Europie zachodniej.
17. Horyzont geograficzny, motywy i możliwości podróżowania w średniowieczu w regionie śródziemnomorskim.
18. Sztuka wczesnego średniowiecza w regionie śródziemnomorskim – obiekty i ich wartości turystyczne.
19. Gotyk w Europie – obiekty i ich wartości turystyczne.
20. Sztuka i architektura islamu.
21. Monarchia stanowa, początki parlamentaryzmu, republiki miejskie, monarchia oświecona, monarchia absolutna.
22. Na szlaku lewantyńskim. Państwa-miasta włoskie.
23. Odkrycia geograficzne – wielcy Włosi, Hiszpanie i Portugalczycy. Ekspansja kolonialna Europy (koniec XV - 2 poł. XVIII wieku).
24. Główne konflikty polityczne regionu śródziemnomorskiego (ich źródła i konsekwencje).
25. Polityczne, mentalne i społeczne skutki rewolucji francuskiej.
26. Sztuka i kultura renesansu oraz baroku jako destynacje turystyki kulturowej w regionie śródziemnomorskim (XVI-XVIII wiek).
27. Główne prądy myślowe odrodzenia i wczesnego oświecenia (źródła przemian, przedstawiciele).
28. Renesans w sztuce i architekturze regionu śródziemnomorskiego.
29. *Pulchritudo multiplex* – sztuka baroku w Europie: cechy, nurty, twórcy, dzieła.
30. Kultura i sztuka Europy w XVIII wieku.
31. Oświecenie w Europie: główne nurty, przedstawiciele, wpływ na życie społeczne i polityczne.
32. Europa i basen Morza Śródziemnego epoki Napoleona i pod rządami Świętego Przymierza (1815-1849).
33. Zjednoczenie Włoch i legenda Garibaldiego.
34. Między cesarstwem, królestwem a republiką. Francja w XIX wieku.
35. Koniec epoki starych imperiów – Hiszpania i Portugalia w XIX wieku.
36. Narodziny nacjonalizmów – zmiany na mapie politycznej regionu śródziemnomorskiego.

37. Trójprzymierze i Trójporozumienie: koalicje, kryzysy polityczne i rewolucje w Europie w końcu i pocz. XX wieku.
38. Pierwsza wojna światowa (przyczyny, działania militarne w regionie, skutki i implikacje dla obszaru śródziemnomorskiego).
39. Zasadnicze cechy kultury i sztuki XIX wieku.
40. Ład wersalski i jego znaczenie dla regionu śródziemnomorskiego.
41. Systemy totalitarne w Europie w XX wieku.
42. Druga wojna światowa (przyczyny, działania militarne w regionie, skutki i implikacje dla obszaru śródziemnomorskiego).
43. Geneza zimnej wojny, konfrontacja bloków politycznych w II poł. XX w., dekolonizacja płn. Afryki, wojny izraelsko-arabskie.
44. Unia Europejska – powstanie, zasady funkcjonowania, nowi członkowie Unii.
45. Fala rewolucji, tzw. arabska wiosna w Afryce północnej i jej konsekwencje dla stabilizacji w regionie i systemów politycznych państw basenu Morza Śródziemnego.
46. Współczesne problemy polityczno-społeczne krajów basenu Morza Śródziemnego („bogata” północ i „biedne” południe).
47. Główne nurty w sztuce i architekturze europejskiej w XX-XXI wieku.
48. Przewodniki turystyczne – dzieje i formy gatunku, najważniejsze serie, zasady tworzenia.
49. Nowoczesne trendy i kierunki rozwoju turystyki w Polsce i na świecie (basen Morza Śródziemnego jako ważna destynacja w polskiej turystyce wyjazdowej, powody i motywy, statystyki, perspektywy).
50. Rola historii i historyków w kreowaniu turystyki historycznej w regionie.
51. Sposoby ochrony prawnej dziedzictwa kulturowego w państwach regionu śródziemnego (motywy, zasady ogólne, rozwiązania szczegółowe).
52. Aktualna problematyka medialna w krajach basenu Morza Śródziemnego (aktualia dotyczące sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej, rola mediów, preferencje religijne, ekologia, sport etc.).
53. System informacji turystycznej w Izraelu, Turcji, Grecji, Włoszech, Francji, Hiszpanii i w krajach arabskich.
54. Zaproponuj konkretną trasę w wybranym obszarze regionu w obrębie turystyki archeologicznej – uzasadnij wybór.
55. Wykorzystując mapę Włoch, wskaż najważniejsze obiekty Italii i Sycylii z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego Ludzkości UNESCO.
56. Wykorzystując mapę Hiszpanii i Portugalii, wskaż najważniejsze destynacje/szlaki turystyki religijnej i pielgrzymkowej.
57. Wykorzystując mapę Francji, wskaż regionalne szlaki tematyczne i ścieżki edukacyjne (wybrane przykłady).
58. Finansowanie projektów turystycznych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej .
59. Zaproponuj trasę turystyczną na terenie północnej Italii w zakresie turystyki muzealnej.
60. Stwórz kalendarz eventów historycznych (zaprezentuj je krótko) z obszaru południowej Italii, Sardynii i Sycylii/Hiszpanii/Portugalii/południowej Francji.
61. Zaproponuj trasę wyprawę trekkingową po historycznych fortyfikacjach i polach bitewnych regionu śródziemnomorskiego z czasów starożytności/średniowiecza/epoki nowożytnej / epoki najnowszej.
62. Wielkie koncerty muzyczne, festiwale/konkursy teatralne i filmowe regionu śródziemnomorskiego.
63. Pomniki literatury regionu i ich wykorzystanie w turystyce kulturowej (na wybranych przykładach).
64. Film jako inspiracja do poznawania regionu śródziemnomorskiego.
65. Muzea historyczne i muzea sztuki we Włoszech/ Hiszpanii/ Grecji/ Francji /Turcji i płn. Afryce.
66. Tradycje sportowe regionu i ich wdrożenie do turystyki kulturowej.
67. Czy istnieje kuchnia śródziemnomorska? – specyfika kulinarna regionu.